Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 30 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Fee dagen, u tgegeven. — Prijs : *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 27 December.

Naar men verzekert, is thans bij de Regering een besluit genomen, betreffende de wijze, op welke de staatsschuld van 150 millioenen florijnen aan de Bank zal worden afbetaald. Te dien einde zou aan deze instelling worden verstrekt een bedrag van 30 millioenen in klinkende munt; 20 in grond-ontlastings-obligatien, en zou voor de overige 100 millioenen worden afgegeven een gelijk bedrag van schatkist-biljetten, tegen eene som van 100 millioenen aan kleine banknoten van een tot vijf gulden, voor den waarborg van welke eene waarde van 150 millioenen aan domeinen zoude worden aangewezen.

— De servische aangelegenheden baren steeds der Regering veel zorg. Vorst *Milosch* is naar Servie vertrokken. Hier houdt men zich overtuigd, dat hij staat maakt op eene krachtige ondersteuning van de zijde van Rusland, en naar men verzekert heeft hij zich reeds genegen verklaard om, zoodra hij in het hooggezag gevestigd zal zijn, van hetzelve afstand te doen ten behoeve van zijn zoon *Michael*.

VAN DEN RIJN, 28 December.

Te Berlijn is tijding ontvangen van de behouden aankomst des Konings te Rome op den 23sten dezer.

— Den 25sten was het der luxemburgsche Regering nog niet gelukt, zich met de Stenden te verstaan. De tegenstanders hadden te kennen gegeven, dat zij de begrooting zouden verwerpen, ten einde de Regering alzoo te dwingen om den tegenwoordigen staat van zaken, dien zij onhoudbaar achtteden, optegeven, en dat zij dit veilig meenden te kunnen doen, vermits het bewind in de onveranderlijke begrooting de middelen bezat om de dienst gaande te houden. Vermoedelijk zou het den 29sten tot eene beslissing komen.

PARIJS, 27 December.

Dezer dagen alhier overleden de heer *Mesnard*, de eerste onder-voorzitter van den Senaat, de honoraire president van het Hof-van-Cassatie en lid van het Instituut. De lijkdienst heeft plaats gehad in de kerk Saint-Sulpice, waarheen het lijk is overgebragt zonder officiëlen-praal en zonder eenige buitengewone begeleiding. Het ontgaat de aandacht niet, dat vooral in de laatste dagen vele lijken van hooggeplaatste personen zonder eenige staatsie zijn ter aarde besteld, omdat de overledenen bij hun leven uitdrukkelijk hadden verlangd, in stilte te worden begraven.

— Zooals is medegedeeld, is de beraadslaging over het adres van antwoord in de spaansche Cortes begonnen op den 21sten December. In de twee eerste zittingen is hoofdzakelijk beraadslaagd over een door den heer *Moyano* voorgesteld amendement, tegen de zinsnede van het adres, betreffende den verkoop der kerkelijke goederen. De heer *Moyano* is lid geweest van het vroegere ministerie, onder voorzitting van den maarschalk *O'Donnell*, en zijn amendement had de strekking om de vergadering eene verklaring te doen afleggen tot afkeuring van den maatregel, met bijvoeging dat het niet noodig was om deswegens nieuwe onderhandelingen met Rome te openen. Het is vooral de Afgevaardigde *Madoz* geweest, die zich met nadruk tegen de aanneming van dit amendement heeft verklaard; 't welk wel geene bevreemding wekken kan, als men nagaat, dat de heer *Madoz* de betrekking van minister van Financien heeft bekleed in het door den maarschalk *Espartero* bestuurde Kabinet, en als zoodanig het bekende ontwerp heeft ingediend tot desamortisatie van al de kerkelijke goederen, 't welk in de maand van Mei 1855 door de Constituerende Cortes is goedgekeurd. De heer *Madoz* heeft dan ook ditmaal den maatregel, door hem in der tijd voorgesteld, met klem verdedigd en aangedrongen op de onverwijlde uitvoering van denzelven. De dagbladen hebben nog niet medegedeeld, welke het einde is geweest van dezen eersten strijd tusschen de aanhangers van het ministerie *O'Donnell* en de oppositien der twee uiterste partijen, de zoogenaamde gematigden en de progressisten. Met den telegraaf is inmiddels voorloopig vernomen, dat ten laatste het voordeel is verbleven aan den kant van het ministerie.

— De strijd tusschen de israëlitische schrijvers en het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* neemt thans dagelijks toe in levendigheid. De heer *Louis Veuillot* heeft niet alleen de israëlitische publicisten *Bloch* en *Cahen* zeer scherp aangevallen, maar zich ook dezer dagen in eenige betoogen beziggehouden met het hekelen van den Talmud en de daaraan van den kant der joodsche geleerden gegeven uitleggingen. De heer *Bloch* heeft op Kersavond den heer *Veuillot* werkelijk bij deurwaarders-exploit gesommeerd om zijnen brief, waarvan vroeger gewag is gemaakt, in de *Univers* te plaatsen, en de heer *Veuillot* heeft aan dien eisch gevolg gegeven, niet weinig den spot drijvende met de gelden, welke de joodsche publicist aan den deurwaarder heeft moeten betalen „om zich den toegang tot de *Univers* te verschaffen."

Zooals wel te verwachten was, geeft de heer *Veuillot* met den zeer uitvoerigen brief van den heer *Bloch* tevens de wederlegging van de daarin voorkomende bewijsgronden.

Zooals men weet, heeft de heer *Bloch* zijn eerste geschrift teruggevraagd en daaruit eenige zinsneden weggenomen. Die van de *Univers* verkondigen thans, dat die zinsneden behelsden: eene beleediging tegen een geacht persoon, die van de joodsche tot de katholieke Kerk is overgegaan; — eene beschuldiging, dat de *Univers* den Talmud niet begrijpt, of niet *wil* begrijpen; — een protest tegen de onfeilbaarheid van den Paus; — de voorspelling, dat de katholieke Kerk haar einde nabij is. Volgens de *Univers*, zal de heer *Bloch* zich nu wel niet te beklagen hebben, vermits hij wel zijn geld kwijt is, maar het publiek niet verstoken blijft van zijn proza.

PARIJS, 28 December.

Men verzekert heden, dat de baron *von Hubner* een onderhoud heeft gehad met den graaf *Walewski*, bij welke gelegenheid hij den wensch heeft geuit, namens de oostenrijksche Regering, dat de Conferentie weldra zou bijeenkomen tot het regelen van den toestand der vorstendommen, en meer in het bijzonder van Servie. Dat in de gegevene omstandigheden de bijeenroeping der Conferentie meer en meer waarschijnlijk wordt, behoeft wel geen betoog.

— Voor de betrekking van onder-voorzitter van den Senaat, ter vervanging van den heer *Mesnard*, zal denkelijk worden benoemd de gewezen minister *de Casabianca*, thans lid van den Senaat. Naar men verneemt, zijn de hertog *de Plaisance* en de admiraal *Hugon*, beide leden van den Senaat, thans zeer ernstig ongesteld.

— De fondsen waren heden ter beurze zeer willig. Men verzekerde, dat de heeren *Devinck* en *Darblay*, die werden genoemd als aanstaande leden van den Raad van administratie der nieuwe keizerlijke Bank-inrigting, hadden verlangd, niet in aanmerking te komen.

— Op last der Regering zal, naar men verneemt, een zeer groot standbeeld van den *H. Lodewijk* worden geplaatst in het bosch van Vincennes, op het monument, 't welk is opgerigt ter plaatse, waar, volgens de overlevering, die Koning regt sprak onder den eikenboom, die lang zijn naam heeft gedragen.

— Men gewaagt met grooten lof van de kunstverrigtingen eener jeugdige tooneelkunstenares *Stella Colas*, die thans is verbonden aan den schouwburg le Theâtre Français, als het ware, op verlangen van het groote publiek, 't welk de genoemde actrice zoodanig heeft toegejuicht in andere schouwburgen, dat de directeur van den eersten der parijsche tooneelen zich eenigermate verpligt heeft geacht, eene verbindtenis met haar aantegaan. Gisteren heeft zij de hoofdrol vervuld in het bekende stuk *Mademoiselle de Belle Isle*, in tegenwoordigheid van Prins *Jerôme*, die herhaaldelijk het sein tot de toejuiching heeft gegeven. Weldra zal zij optreden in andere rollen, die vroeger door de beroemde *Rachel* werden vervuld.

— De heer *Prost* is in cassatie gekomen van het tegen hem door het Geregtshof gewezen arrest. Van zijnen kant is de procureur-generaal mede in hooger beroep gekomen, wat betreft het beginsel, door het Hof aangenomen, omtrent de burgerlijke verantwoordelijkheid der leden van den Raad van toezigt.

— Men spreekt van een schrikkelijk voorval in het kwartier van den Tempel, waar gisteren avond een gezin vereenigd was, en een der leden van hetzelve, in een toestand van krankzinnigheid, met een bijl is binnengekomen, waarmede hij om zich heen heeft geslagen en verscheidene personen heeft gedood. De regterlijke magt heeft terstond een onderzoek ingesteld. In het genoemde kwartier dezer hoofdstad schijnt nogal eenige onrust bespeurd te worden.

LONDEN, 27 December ('s avonds).

De heden over Triest hier aangebragte uitvoerige tijdingen uit Calcutta, loopende tot 23 November, bevestigen hetgeen reeds door de onlangs medegedeelde telegrammen bekend was omtrent de jongste krijgsbedrijven in O. Indie, en de onderwerping van eenige hoofden der opstandelingen, ten gevolge van de bekende koninklijke proclamatie. De onderwerping was echter, zoo als tevens gemeld wordt, tot dusver geenszins zoo algemeen als men wenschte, en volgens een der te Calcutta uitkomende bladen, van 22 November, volhardden de opstandelingen in sommige streken even hardnekkig als vroeger in hun gewapenden tegenstand. De indruk, welken de koninklijke proclamatie bij de inlandsche bevolking gemaakt heeft, is echter over het algemeen zeer gunstig. „Alles (dus leest men o. a. in het bedoelde dagblad van Calcutta) duidt aan, dat de deftige klassen van de inlanders de kennisgeving der verandering van het bestuur met genoegen vernomen hebben en met de uitgevaardigde proclamatie zeer ingenomen zijn. Op verscheidene plaatsen worden adressen aan H. M. gereed gemaakt, en er zal geen einde zijn aan de betuigingen van tevredenheid en gelukwenschingen. Ook vele Prinsen zullen dit voorbeeld volgen, en H. M. zal derhalve eene merkwaardige verzameling van indische brieven ontvangen." — Ten einde de proclamatie zoo veel mogelijk te verspreiden, schenken de britsche bevelhebbers aan verscheidene krijgsgevangengemaakte opstandelingen, die anders ter dood gebragt zouden moeten worden, de vrijheid, met aanbeveling om de afdrukken der proclamatie, die hun daartoe ter hand gesteld worden, aan hunne landslieden uittedeelen.

De met deze gelegenheid ontvangene berigten uit Hongkong van 15 November melden, dat, zoo als verzekerd werd, de door lord *Elgin* te Shangai gevoerde onderhandelingen over het nieuwe tarief der in- en uitgaande regten een gewenschten uitslag hadden gehad. De daartoe betrekkelijke bescheiden zouden den 8sten November geteekend worden. Lord *Elgin* was voornemens om, zoodra zijn werk te Shangai zou zijn afgeloopen, met eenige oorlogs-vaartuigen de groote rivier Yangtze-kiang optevaren, denkelijk tot Honkow (de meest westelijke haven, die bij het nieuwe tractaat voor den handel was opengesteld), ten einde de britsche vlag aan de bevolking te vertoonen en haar een blijk te geven van den nieuwen staat van zaken. De fransche gezant, baron *Gros*, was den 25sten October te Shangai teruggekomen, en scheen, even als de noord-americaansche gemagtigde, laatstelijk nog met de chinesche commissarissen over het handels-tarief te onderhandelen.

— De gisteren met de *Europa* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York, loopende tot 16 December, betreffen voornamelijk een voorval, hetwelk op nieuw de ijverzucht tegen Engeland had gaande gemaakt en veel opschudding in de Ver.-Staten verwekte, te weten, het aanhouden en onderzoeken van eene noord-americaansche stoomboot (de *Washington*) door een engelsch oorlogsvaartuig, in de tot Nicaragua behoorende haven van St. Juan del Norte. In de beide Huizen van het Congres was deze zaak ter spraak gebragt, en het gouvernement uitgenoodigd om inlichtingen te geven „ omtrent deze nieuwe beleediging van de americaansche vlag in Centraal America". — Volgens een te Nieuw-York ontvangen telegram uit Washington van den 16den, hetwelk de laatste opgaaf omtrent die zaak bevat, werd toen aldaar verzekerd, dat het gouvernement zeer voldoende ophelderingen, nopens het gebeurde met de *Washington*, van de britsche bevelhebbers had ontvangen. Dat schip was te St. Juan door een der britsche kruissers onderzocht omdat het verdacht werd gehouden van betrokken te zijn in een aanslag van vrijbuiters tegen Nicaragua.

De onlangs met China en met Japan gesloten tractaten zijn door den Senaat goedgekeurd

Lord *Napier*, de britsche gezant, zal de Ver.-Staten eerst na de aankomst van zijn opvolger, lord *Lyons*, verlaten. Deze laatste werd over een paar maanden verwacht.

— De beurs en de meeste handels-kantoren zijn heden, nog ter zake van het Kersfeest, gesloten.

BRUSSEL, 28 December.

De zamensmelting der clericale organen *l'Emancipation* en *le Journal de Bruxelles* heeft haar beslag erlangd. Het laatstgenoemde orgaan wordt thans aan diegenen, welke de *Emancipation* lazen, toegezonden, en volgens eenige liberale bladen, hebben vele dezer lezers bedankt voor het *Journal de Bruxelles*. Wat hiervan ook zijn moge, zooveel is zeker, dat het clericale hoofdorgaan heden verkondigt, dat het zich in het bezit heeft gesteld van de noodige materiële middelen om zijne lezers snel en goed te bedienen, en een krachtig beroep doet op de welgezinden in den lande, welker bijval het niet kan ontberen ter overwinning van tallooze overgroote bezwaren, en zulks te minder omdat het *geen anderen steun* heeft dan de geabonneerden.

„ De scheiding (dus eindigt dit beroep), die zich meer en meer openbaart en scherp afteekent tusschen hen, die aan hun geloof zijn gehecht, en diegenen, *welke het katholicismus in het slijk willen versmoren*, zal ten laatste eindigen met een doodstrijd tusschen de orde en de wanorde. Niemand zal zich aan dien strijd kunnen onttrekken, zonder uit het oog te verliezen, wat hij verschuldigd is *aan God en aan het Vaderland*."

— Te Saint-Bernard, bij Antwerpen, hebben twee luitenants van het 1ste regiment-van-linie bij het kaartspel hooge woorden gekregen en elkander uitgedaagd. Vermits het niet mogelijk was, dat zij zich pistolen verschaften, zonder argewaan te verwekken, hebben zij op elkander geschoten met munitie-geweren. Een hunner, de luitenant *Pierard*, is op de plaats doodgeschoten. De partijen hadden zich op het terrein doen verzellen door een sergeant en een soldaat, die zij hadden doen gelooven dat zij vogels gingen schieten. — Het gebeurde baart, zooals te begrijpen is, nogal eenig opzien. De zaak wordt geregtelijk onderzocht.

's GRAVENHAGE, 29 December.

Bij kon. besluiten van 27 Dec. is de heer *T. Braams* herbenoemd tot burgemeester der gemeente Anlo, en aan den heer *J. A. Roebroek*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente St. Geertruide.

— Bij kon. besluit van 1 Nov. is, op het rekest van *A. J. Cnoop Koopmans* en *W. van der Goes*, te Amsterdam, als benoemde directeuren eener aldaar, onder den titel van „ Tweede Assurantie Genootschap", te vestigen naamlooze vennootschap, bewilliging verleend tot het oprigten van die vennootschap voor het verzekeren tegen zeegevaar, op den voet en onder de voorwaarden van het bij het rekest overgelegde ontwerp der acte van oprigting.

— Bij dispositie van den minister van Marine, van den 28sten dezer, is de kapitein-luit. ter zee *M. H. Jansen*, met den 1sten Jan. aanst., gedetacheerd bij het departement van Marine en belast met de betrekking van chef der eerste afdeeling bij dat departement (materieel der zeemagt).

— In de avondzitting van de Eerste-Kamer van gisteren zijn de beraadslagingen over het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting voortgezet en ten einde gebragt.

In antwoord op de verschillende ter spraak gebragte bedenkingen, heeft Z. E. de minister van Binnenl. Zaken doen opmerken, dat er een groot verschil van meening bestaat nopens de behoefte aan eene nieuwe regeling van het domicilie van onderstand, en dat hij geenszins eene spoedige voordragt kan toezeggen eener wet, bij welke daarin verandering wordt gebragt; maar dat niettemin het oog wordt gehouden op de leemten, van welke onder de bestaande wet mogt blijken, en dat men te zijner tijd tot eene herziening zal overgaan.

Na het beantwoorden van eenige aanmerkingen, nopens de meerdere dienst, welke men van de Staats-Courant zoude mogen verlangen, heeft de minister verklaard, dat hij eerlang eene algemeene wet op den Waterstaat hoopt voortedragen; dat hij zich voorstelt, in het aanstaande jaar eene voordragt te doen, ten einde de Dalemsche-overlaat door sluizen te vervangen; — dat op het stuk der aardhaling maatregelen zijn genomen, om eene wettelijke verordening op dit onderwerp te bevorderen; — dat ook de stichting van een stoomgemaal bij den Steenenhoek zeer wenschelijk is, maar dat daaraan dit jaar geene uitvoering is gegeven, ten einde het eindcijfer der begrooting niet te hoog optevoeren.

Ten aanzien van de aanmerkingen betreffende den Rijnspoorweg, heeft de minister verklaard, dienaangaande geen

ander antwoord te kunnen geven, dan dat daarover wordt onderhandeld, en dat niet uit het oog mag worden verloren, dat, met het daarstellen van nachttreinen, de maatschappij eene zeer zware last wordt opgelegd.

Het hoofdstuk is (gelijk gemeld is) met algemeene stemmen aangenomen.

Ten aanzien van het *zesde* hoofdstuk heeft de heer *v. Nispen* gemeend, dat het wenschelijk was, dat de Staat een behoorlijk toezigt hield op het bestuur der stichtingen en liefdadige inrigtingen. Ook dit hoofdstuk is, even als het *zevende*, met algemeene stemmen goedgekeurd.

Ten aanzien van het *achtste* hoofdstuk (Marine) heeft de heer *van Rijckevorsel* het, na de door den minister afgelegde verklaring, overbodig geacht aantedringen op de uitbreiding onzer zeemagt in O. Indie; maar heeft hij doen opmerken, dat het voor handel en scheepvaart zeer wenschelijk zoude zijn, dat onze vlag zich ook zooveel mogelijk elders vertoonde. Hij heeft verklaard, met genoegen te hebben vernomen, dat er spoedig eene wet op het loodswezen zal worden ingediend; maar zich verpligt geacht, den minister, die de verdediging der loodsen zoo ernstig had opgenomen, aftevraagen, of het onbekend is, dat het verlies van de *Witte Cornelisz de Witte* aan de zorgeloosheid van den loods is toeteschrijven?

Op dit laatste heeft Z. E. de minister geantwoord, dat hij de loodsen met overtuiging heeft verdedigd; dat hun bedrijf moeijelijk en gevaarvol is, en steeds aanleiding kan geven tot beklag; dat de zaak van het bewuste schip wordt onderzocht, en dat, indien de loods schuldig wordt bevonden, hij zal worden gestraft; maar dat hij in 't algemeen moet doen opmerken, dat er jaarlijks 25000 loodsreizen worden gedaan; — dat er deswegens een vijftigtal klagten zijn ingekomen, en dat van 1856—1858, 17 à 19 loodsen schuldig zijn bevonden en gestraft; — dat voor het overige geene personen als zoodanig worden aangenomen, dan na een behoorlijk onderzoek, 't welk doorgaans boven verwachting voldoet.

De heer *Cremers* heeft verklaard, zijne goedkeuring aan dit hoofdstuk te moeten onthouden, omdat hij het eindcijfer te hoog acht. — Het hoofdstuk is dan ook met algemeene stemmen, behalve die van de heer *Cremers*, aangenomen.

— De heer *Meylink*, lid van de Tweede Kamer, heeft op nieuw eene nota ingediend, betreffende de nadeelen van het water aftappen uit de Maas, en zich daarbij beklaagd, dat men deze nadeelen als 't ware niet durft erkennen, en men aan den anderen kant geene voldoende inlichtingen heeft kunnen bekomen, ten aanzien van de menigvuldige belangen, in welke, ter verhoeding dezer nadeelen, moet worden voorzien.

— Heden heeft in de Eerste Kamer de beraadslaging plaats gehad over de beide onderdeelen van het *negende* hoofdstuk der staatsbegrooting. (De nationale schuld en het departement van Financien).

De heer *Jordens* heeft eenige bedenkingen geopperd tegen het *voor memorie* uittrekken van de renten der schatkistbiljetten, en heeft zich bezwaard gevonden om, bij het vooruitzigt, dat men in geen geval dit kapitaal voor de openbare dienst zal behoeven, hetzelve zoo goed als geamortiseerd aantemerken. De heer *v. Rijkevorsel* heeft allezins daarmede ingestemd. De heer *v. Heeckeren* heeft verlangd te weten, of de minister, even als zijn voorganger, gestemd is voor de uitgifte van 's Rijkswege van certificaten der openbare schuld.

In antwoord op deze laatste vraag, heeft Z. E. de minister verklaard, dat op dit oogenblik bij zijn departement de aangelegenheid der grootboeken wordt bewerkt, en dat daarbij de door den spreker bedoelde maatregel als van zelf ter sprake zal komen. Wijders heeft de minister het voor memorie doen uittrekken van de renten der schatkistbiljetten verdedigd, en doen opmerken, 1° dat er voor den waarborg der muntbiljetten voor 5 tonnen renten zijn aangewezen, welke men niet zal behoeven, en 2° dat het dan ongeraden zoude zijn om voor de schatkist nog ruim vier tonnen gouds te vorderen voor renten, waar aan even min behoefte zal wezen.

Na eenige woordenwisseling over zekere Ommelander-kas, waarbij de minister heeft verklaard, dat hij de eerste zal zijn om zijne aanspraak op die kas te laten varen, zoodra het hem zal gebleken zijn, dat de Staat daar geen regt op heeft, zijn de beide onderdeelen van het *negende* hoofdstuk aangenomen.

Vervolgens is het *tiende* hoofdstuk (de kosten van het departement van Oorlog) in beraadslaging gebragt.

De heer *v. Dam* heeft de ter sprake gebragte aanmerkingen, alsof de voeding van den soldaat onvoldoende zoude zijn, ernstig bestreden, en zulks aangemerkt als een onverdiend verwijt jegens de officieren, die verpligt zijn, daarvoor zorg te dragen.

Hij heeft zich verklaard tegen eene vermindering van het eindcijfer dezer begrooting, en heeft niet ingestemd met hen, die willen beweren, dat het hooger zoude zijn, dan onze financiele krachten gedoogen. Hij heeft doen opmerken, dat dergelijke bedenkingen en beweringen in onze geschiedenis niet nieuw zijn, maar heeft tevens gewezen op de zoo treurige gevolgen, die daaruit zijn voortgevloeid; — op den pligt, die het Hoofd van deze Staat grondwettig is opgelegd om voor eene voldoende verdediging van het vaderland te zorgen, en gevolgelijk op de verpligting van de leden der Staten-generaal om de voordragten der Regering, des gevorderd, niet dan met de meeste voorzigtigheid en de meest volledige kennis van zaken te bestrijden.

Hij heeft betuigd, zich met het denkbeeld eener wettelijke regeling van het leger te kunnen vereenigen, in de hoop, dat de voordragt alleen de hoofdtrekken zal bevatten, en alzoo de goedkeuring zal mogen wegdragen van 72 personen, die regt hebben om amendementen voortedragen, en waaronder ter naauwernood 8 à 10 worden gevonden, die eenig denkbeeld hebben van eene leger-organisatie; en dat op deze wijze een einde zal komen aan een tegenstand, die telkens wordt herhaald.

De heeren *Cremers* en *v. Nispen* hebben verklaard, de voordragt aantenemen, omdat zij die beschouwen als van een tijdelijken aard, en als eene wet van overgang. De heer *de Vos v. Steenwijk* heeft allezins met den heer *v. Dam* ingestemd.

Z. E. de minister heeft verzekerd, dat de voortedragen wet van organisatie zal bevatten de hoofdpunten van de leger-indeeling en van de leger-sterkte, en dat men daar bij geenszins tot bijzonderheden zal afdalen. — De minister heeft de voeding, welke den soldaat wordt verstrekt, verklaard als allezins voldoende, en het aan de verminderde waarde van het geld toegeschreven, indien er niet meer van zijne soldij kan overschieten, en ten aanzien van de klagten over minder voldoende huisvesting, heeft de minister als zijne overtuiging doen kennen, dat de gemeenten, in welke de soldaten zich bevinden, verpligt zijn, daarvoor te zorgen, en dat, indien daarin gebreken worden gevonden, de gemeentebesturen, en niet hij minister, daarvoor verantwoordelijk zijn.

Na nog eenige woordenwisseling ter bestrijding van het gevoelen, als of de gemeenten verpligt zouden zijn om voor de huisvesting van den soldaat te zorgen, is de begrooting van het *tiende* hoofdstuk eenstemmig aangenomen.

Bij het vervolg der beraadslaging over de staatsbegrooting is ook het *elfde* hoofdstuk (de Kolonien) met 25 tegen 2 stemmen (die der heeren *v. Ryckevorsel* en *v. Nispen*) aangenomen; — het *twaalfde* hoofdstuk, met 25 tegen eene stem, — en is de voordragt der middelen met 25 tegen eene stem (die van den heer *d'Ablaing*) goedgekeurd. Betreffende de indische zaken heeft Z. E. de minister van Kolonien gezegd, dat het waarheid is, dat onze troepen in het Palembangsche eenig nadeel hebben geleden, maar dat zulks geene aanleiding kan geven tot bezorgdheid.

De staatsbegrooting heeft alzoo bij de Staten-generaal haar beslag erlangd. Ook de Eerste-Kamer is gescheiden, en heeft de overweging van het voorstel tot het afkoopbaar verklaren van het tiendregt tot eene nadere gelegenheid uitgesteld.

HAARLEM, 29 December.

In Engeland zijn berigten aangebragt uit Nieuw-York van den 17den December, waarin voorkomt, dat Engeland en Frankrijk beide de onderneming van *Belly*, in Centraal-America niet ondersteunen, en dat de americaansche vrijbuiters, die men meester kan worden, aan de americaansche overheden zullen worden uitgeleverd.

Men verneemt, dat de pruissische Regering zich bereid heeft verklaard om de spoorweg-maatschappij van Maastricht naar Aken te hulp te komen en in stand te houden. Door bezuiniging en het afschaffen van treinen, zal een bedrag van 80 à 90,000 th. kunnen worden bespaard, en men verwacht een aanzienlijk voordeel van eene aansluiting van den spoorweg van Luik naar Maastricht, aan welks aanleg wordt gearbeid.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *December* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	—	—	—
W. Schuld 2½ „	64⅝	11/16	—
„ . 3 „	76¾	13/16	—
„ 4 „	99 1/16		—
Amort. Sd. 3 „	94	—	—
Handl. Ms. 4½ „	142¾	143	142⅞
O. I. Leen. 4 „	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	101⅛	—	—
M. Weldd. 4 „	—	-	
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	53¾	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1¼ p	30 11/16	¾	—
„ ....3 „	46 9/16	11/16	—
„ Bin. 3 „	42	—	—
Am.-Schuld	10 1/16	⅛	—
Bew. Coup.	6 7/16	—	—
PORTUGAL.			
Oblig.....3 p	47 7/16	½	—
„ 1856. 3 „	46	⅛	46 1/16
„ Uitgest..	30½	—	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	106½	—	—
„ 5 „	104⅛	—	—
Certif. Obl. 5 „	—	—	—
„ „ 4 „	87 3/16	—	—
„ *Stglitz* 4 „	87 3/16	—	—
„ N. 4 „	86¾	—	—
„ 54 5 „	96⅝	—	—
„ 55. 5 „	102½	⅝	—
„ Hamb. 5 „	—	—	-
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	99	⅛	—
Insch. . 6 „	—	—	—
Cert. . 6 „	67	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. f	159½	—	—
Oblig.....4 p	83	1/16	—
PRUISSEN.			
Oblig.....4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ „	210	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
„ „ 4 „	63⅛	—	-
„ Met. 5 „	77¼	⅜	—
„ r. Amst. 5 „	86⅝	¾	—
„ Nat. 5 „	78¼	7/16	78⅜
„ 54. 2½ „	39 3/16	5/16	39¼
Wener Bank f	—	—	—
„ . . „	397	—	—
„ 4 p	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	
„ *Rots.* 5 „	—	-	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	100⅜	—	—
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24.5 p	100⅜	—	—
„ 39.5 „	100⅛	—	—
„ 43.5 „	100¼	—	
„ 52. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	-	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Parijs..	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	16⅜	17	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	42⅛	5/16	42¼
„ Uitg. 2½ „	16 1/16	⅛	—
GRENADA.			
Oblig.....3½ „	20⅛	3/16	—
„ Uitg. ..	5¾	13/16	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	18⅜	½	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope* f	—	—	—
„ Lt. B.	—	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	.
Am. Bankact.	—		—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. C.B. 7 „	84 13/16	⅞	—
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	3 7/16	—	—

Russische spoorweg *f* 80¾; dito volgefourn. *f* 247½. Beijersche spoorweg *f* 41¼. Brazilie 1858, 92¾ à ⅞. De 5 pc. metal. div. dat. 77 1/16. — Beleening 3. Prolongatie 2½ à 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

Russische fondsen 5 *pc.* Stgl. *iets minder; oostenrijksche eenigermate meer gewild; de overige onveranderd.*

WEENEN, 29 December. De 5 pc. metall. 84.50.

LONDEN, 29 December. De 3 pc. gecons. resc. 96⅞ à 97.

PARIJS, 29 December. De 3 pc. renten 73 fr. Spanje 3 pc. 43¼.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 December. *Tarwe* en *Rogge* onveranderd; 128 ℔ Vries. *f* 245; 130 ℔ dito *f* 255 Zaan. — *Rogge*: 126 ℔ Pruiss. *f* 198, *f* 200; 123 ℔ dito *f* 192; 116, 117 ℔ Petersb. *f* 168: *f* 176. — *Koolzaad* onveranderd; op 9 vat, April *f* 468; Dec. *f* 465. — *Lijnzaad* in een doen; 110, 111 ℔ Calcutta *f* 350.

AMSTERDAM, 29 December. *Raapolie* wel zoo aangenaam; ord. cond. *f* 44½; vliegend *f* 43 à *f* 43¼; p° Mei 1859 *f* 43. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30½; vliegend *f* 30¼; p° Maart *f* 30½; p° April *f* 30¾ à *f* 31; p° Mei *f* 31 à *f* 31¼. *Hennepolie* ord. cond. *f* 35¼; vliegend *f* 34.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 December. Den 28sten dezer in Texel niets binnengekomen, doch uitgezeild: *Concurent*, de Wit, *drie Vrienden*, Nolting en *Nicot*, Amesz, alle 3 naar Batavia; *Havana Packet*, de Boer, Havana; *Cadzandria*, Oomkens, Triest; *Maria*, Molenaar, la Rochelle; *Thames*, Luckie, Londen; *Equator*, Appel en *Nederland en Oranje*, Rosier, beide naar Liverpool; de stoomboot *Jonge Paul*, Stokholm. Wind n. - n. o.

Den 28sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Hermann*, Jenss, Alexandria E; en uitgezeild: de stoomb. *Leo* en *Feijenoord*, beide naar Londen; *Enchantres*, Hull. Wind n. w.

Den 4den Nov. te Manilla binnengekomen: *Koophandel*, Crevecoeur, Cardiff; 6 dito *Adèle*, Jaski, Batavia.

Den 1sten Nov. te Hongkong binnengekomen: *Sooloo*, van der Meulen, Havana.

Den 8sten Nov. te Batavia binnengek.: *Zeevaart*, Biesthorst, Japan.

Den 12den dezer te Alexandria E. binnengekomen: *Elisabeth*, Metus, *Vasco de Gama*, de Groot en *Gesina*, Munnix, alle 3 van Cardiff; en uitgezeild: 8 dito *Filippus Cornelius*, Meter en *Eendragt*, Holscher, beide naar Falmouth.

Den 26sten dezer te Douvres binnengekomen: de stoomb. *Attalante*, Rotterdam naar Batavia, heeft, bij het in de haven komen, de kluiverboom gebroken.

Den 27sten dezer te Falmouth binnengekomen: *Orion*, Buiten, Amsterdam naar Livorno; *de Jonge Wouter*, Kwakkelstein, Vlaardingen naar Lissabon; *de Fivel*, Dommering, Londen naar Napels, met verlies van verschansingen.

Den 25sten dezer te Queenstown binnengekomen: *Inkermann*, Sandström, Rotterdam naar Newjork, met verlies van verschansingen.

AMSTERDAM, 28 December. Van de schepen *Grietje van Kleinemeer*, kapt. Tromp, van Kiel herwaarts gedestineerd, 28 Sept. van Tonningen vertrokken en *Noord-Holland*, stoomboot, kapt. Blad, 3 Nov. van Stokholm en 7 dito van Kopenhagen, mede herwaarts vertrokken, heeft men sedert niets vernomen.

*** Bevallen van een ZOON, Vrouwe *J. L. E. M. CALAND — BAART DE LA FAILLE.*

ZUIDLAREN, 24 December 1858.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *J. H. DIKKERS*, geliefde Echtgenoote van

NIJMEGEN, den 25sten December 1858. C. G. VAN SANDICK.

*** Op *Tweeden Kersdag* 1858, beviel te DIEPENVEEN zeer voorspoedig van een ZOON, Vrouwe *ÆMILIA ADRIANA VAN DER ZANDT*, geboren *ROVERS*.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *VAN ANDRINGA DE KEMPENAER*, geb. *DE SCHEPPER*.

LEEUWARDEN, den 26sten December 1858.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *ANNA CORNELIA KUIPER*, geliefde Echtgenoote van

AMSTERDAM, 27 December 1858. F. VAN DER WISSEL, Heel- en Vroedmeester.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *JOHa VAN ZIJL*, geliefde Echtgenoote van

HAARLEM, 29 December 1858. ALEX. VERMEER. Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht ontsliep, tot onze innige droefheid, de jongste onzer Lievelingen, IJSBRANDA TJESKA, in den ouderdom van elf maanden.

Mr. J. D. QUINTUS.
W. A. C. QUINTUS — ANDREÆ.

DOCKUM, den 23sten December 1858.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed de Wel-Edel-Geboren Heer WILHELMUS VAN DAM, Heer van *Brakel* en *Rodichem* enz. enz., geliefde Echtgenoot van

H. DITMARS VAN IJSSELVEERE, Wed. *van Dam van Brakel.*

'S GRAVENHAGE, den 24sten December 1858.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden avond overleed alhier, na een hevige ziekte van weinige dagen, mijne geliefde Echtgenoote MARGARETHA MARIA KREUGER, in den gezegenden ouderdom van 73 jaren en 9 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 28 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen en Aanbehuwd-Kinderen.

KOOG AAN DE ZAAN, 24 December 1858. THOs. BARKLAGE. Eenige algemeene kennisgeving.

*** Mogten wij vroeger het heugelijk Kersfeest met blijdschap te gemoet gaan, daar het ons tevens herinnerde onze zoo genoegelijke Echtvereeniging voor 22 jaren; als mede de geboorte der jongste onzer Lievelingen, nu drie jaren geleden, — thans naderde ons hetzelve onder kommervolle omstandigheden, daar onze zoo teeder beminde oudste Zoon JAN in hoogst bedenkelijke omstandigheden verkeerde.

Niet zonder reden was dan ook onze bezorgdheid, daar hij, niettegenstaande alle mogelijke inspanning van den Geneesheer en huisgenooten, die hij lief had, na een voorbeeldig lijden van ruim acht dagen, aan eene borstkwaal is bezweken, in den avond van den 25sten dezer, in den bloeijenden leeftijd van bijna 20 jaren.

Groot is de slag die ons trof, daar zijn ouderlievend hart hem steeds aan onze zijde schaarde, dat zich op het naauwst aan hem verbond. Beantwoordende aan de Christelijke wenken, hem, door zijnen Leeraar en ons gegeven, was in stille eenvoudigheid zijne hope op J. C. dien hij lief had, aan wiens hand hij dan ook biddende de eeuwigheid is ingegaan; zoo dat wij treuren, maar niet als de zulken die geene hope hebben.

UITHOORN, 25 December 1858. JAKOB KRUYSWIJK. ANNA KRUYSWIJK, geb. VAN ZWIETEN.

*** Heden overleed onze geliefde Zuster SUSANNA JOHANNA ANTONIA PRINS, in den ouderdom van 71 jaren.

Is. PRINS.
J. B. PRINS.

LEIDEN, 25 December 1858.

*** Heden overleed, in den ouderdom van circa 42 jaren, JOHANNA MARGARETHA HORNEER, hartelijk geliefde Echtgenoot van. G. H. VAN DER MEY, Heel- en Vroedmeester.

AMSTERDAM, 25 December 1858.

*** Mijne dierbare Gade BERENDINA DOORNBOSCH, overleed heden, in den ouderdom van ruim 38 jaren, mij nalatende drie Kinderen. O. B. VOS.

GRONINGEN, den 26sten December 1858.

Eenige kennisgeving.

De uiterlijke teekenen van rouw worden alleen door mij aangenomen.

*** Heden overleed het Kindje, ons den 25sten geschonken.

K. HEMKES.
O. I. HEMKES, KLINK.

NOORDWIJK-BINNEN, 26 December 1858.

*** Op den 26sten December 1858 is te DOETINCHEM in den ouderdom van 49 jaren overleden, Mejufvrouw MARIA AURELIA CATHARINA KETJEN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons hartelijk geliefd eenigst Kind ADÉLAÏDE CORNELIE SUSANNE LEONORE, in den ouderdom van nog geen drie jaren.

TH. M. ROEST.
J. A. C. ROEST, DOMIS.

VOORSCHOTEN, 26 December 1858.

Eenige kennisgeving.

*** God nam, in Zijn ondoorgrondelijken raad, mijne dierbare Echtgenoote TRIJNTJE DAS, in den ouderdom van ruim 26 jaren en na eene allergelukkigste echtvereeniging van ruim 16 maanden, gisteren avond onverwacht van mijne zijde weg. Zij laat mij één dierbaar Huwelijkspand na. De vaste overtuiging, dat het sterven haar gewin is, is mijn eenige troost. G. KLAASSEN.

BAARN, 26 December 1858.

*** Mijn geliefde Echtgenoot H. TADDEL WESSELS, overleed heden na een langzaam doch geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 51 jaren. Mij en mijne drie Kinderen was hij 24 jaren een hartelijke Echtgenoot en trouwe Vader.

Wede H. T. WESSELS, ZANDVOORT.

AMSTERDAM, 26 December 1858.

De *Affaire* zal door mij op dezelfde wijze worden voortgezet, en beveel mij bij voortduring in dezelfde gunst en vertrouwen als mijn Echtgenoot zoo ruimschoots heeft genoten.

*** Ons veelgeliefd Zoontje CORNELUS MARINUS, over wiens geboorte wij ons den 7den Augustus ll. mogten verheugen, werd ons heden door den dood ontnomen.

ANDEL, 27 December 1858. G. VAN HELDEN. M. A. VAN HELDEN, VAN ANDEL.

*** Heden overleed, ten mijnen huize, mijn Behuwd-Moeder ELISABETH HAAN, Weduwe *Jacob Duurhout*, in den ouderdom van bijna drie en zestig jaren.

BEEMSTER, 27 December 1858. JAN KRAMER.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond, bij het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, den Heer *Hendrik Tinholt*, betuig ik hiermede, ook namens mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijnen opregten dank.

AMSTERDAM, 28 December 1858. Wed. H. TINHOLT, VAN VOORST.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Wel-Edel-Geboren Heer *A. Fortgens Otter*, betuig ik, ook namens mijne Behuwd-Moeder, mijnen opregten dank.

AMSTERDAM, 28 December 1858. Wed^e. FORTGENS OTTER, geb^n. KNOLL.

*** Voor de menigvuldige blijken van belangstelling, ontvangen bij de bevalling zijner Echtgenoote, betuigt de ondergeteekende zijnen opregten dank.

HAARLEM, 29 December 1858. H. C. TOMBERGH.

*** Heden was het voor deze Gemeente een bijna algemeene treurige dag, daar het stoffelijk overschot van haren veel en hooggeachten Burgemeester, den Edel Achtbaren Heer G. SPOORS ELAND, naar de plaats der laatste rust werd heen geleid, en nog treuriger werd dit voor haar, daar zij zich in het bewijzen harer ongeveinsde achting en liefde, den overledene zoo ten volle waardig, *moest belemmerd zien.*

Dank daarvoor, openlijk dank!

van Zijn Ed. Achtb. hem zoo geliefde Burgerij, die hem in zijn dierbaar leven, niet alleen als hun achtingwaardig hoofd, maar tevens als hun vriend openlijk erkenden en waardeerden.

Het bleek dan ook aan de rand zijner groeve, dat het toch een onweerstaanbare behoefte voor haar was, eere, regtmatige eere te brengen aan de nagedachtenis van den door zoo vele burgers betreurden ontslapene, en dat de *naam* van Vriend juist niet behoeft om een onvergetelijk Vriend naar waarde te erkennen en hoog te schatten.

Koudekerk, 22 December 1858.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. WM. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS* der 3 pCts. *Fransche Certificaten* van hunne Administratie, verschenen 22 December 1858, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 6.93.

Amsterdam, 29 December 1858.

*** Op 3 Januarij 1859 en volgende dagen worden betaald ten Kantore van LEEMBRUGGEN, GUEPIN en MUYSKEN, te Amsterdam de COUPONS alsdan verschenen van de Leening rentende 4% groot *f* 550/m. ten lasten van de Provincie Overijssel, en van 12 OBLIGATIEN N°. 49, 113, 154, 156, 248, 295, 336, 387, 435, 447, 463, 536 welke zijn Uitgeloot.

*** **UITLOTING.**

Het Bestuur van het Ambacht der 4 NOORDER COGGEN, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat wederom zijn **Uitgeloot** TWEE AANDEELEN, in de 5 percents Negotiatie, tot goedmaking der kosten van Bestrating van eenige Buitenwegen in dat Ambacht, zijnde de nommers 63 en 113, tot ontvangst van welke aandeelen de houders worden uitgenoodigd zich aantemelden in het Coggenhuis te Medemblik, op den 2den Februarij eerstkomende, onder herinnering dat, overeenkomstig art. 5 van de voorwaarden der Negotiatie, na evengenoemden betaaldag geene verdere renten op die aandeelen zullen verschuldigd zijn. Het Bestuur voornoemd,

Medemblik, 20 *December* 1858. C. GERDENIER. De Secretaris, H. ZIJP.

*** **BEKENDMAKING.**

De GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE FRIESLAND brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge Artikel 7 van het plan der geldleening van HONDERD NEGENTIG DUIZEND GULDEN, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 28sten Augustus 1857, N°. 67, op Maandag den 17den Januarij 1859, des middags ten twaalf ure, in eene openbare vergadering in het Gouvernementshuis te Leeuwarden, zal plaats hebben de *tweede* **uitloting**, ter aflossing op den 31sten December 1859, van een kapitaal van *vier duizend Gulden* van gemelde leening.

Leeuwarden, den 20sten *December* 1858.

De Gedeputeerde Staten voornoemd, VAN PANHUYS, Voorzitter. A. VAN DER LAAN, Griffier.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, of borgtogten onder zich mogten hebben geteekend door DIRK WILLEMSZ. DAVIDZON, gewoond hebbende te Venhuizen en aldaar onlangs overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel vóór den 15den Januarij 1859.

*** De ondergeteekende Curator in de onbeheerde Nalatenschap van den Heer JOHANNES DOLL EGGES, laatst Visiteur der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, te Hoorn, en aldaar op den 10den Maart 1841 overleden, roept bij deze op degenen die mogten vermeenen tot dezelve nalatenschap geregtigd te zijn, mitsgaders allen die op dezelve iets te vorderen hebben om daarvan uiterlijk vóór of op den 20sten Januarij e. k. aangifte te doen, ten Kantore van hem ondergeteekende aan het Groote Oost, te Hoorn; — en om op Donderdag den 27sten Januarij e. k., des middags ten 12 ure terzelver Kantore te verschijnen, ten einde de Rekening en Verantwoording van zijn beheer aantehooren, wat de Crediteuren betreft, het aan ieder Competerende zoover het strekken zal te ontvangen, en wat de geregtigden tot de nalatenschap betreft het saldo, zoo het zal blijken te bestaan, overtenemen, en den ondergeteekende te dechargeren. A. J. FABER.

Hoorn, den 28sten December 1858.

*** Diaconen der H. G., te Zaandam O. Z., vragen ten spoedigste een' HULP-ONDERWIJZER, geschikt tot het waarnemen der Kerkedienst zonder Orgel. Salaris *f* 110 en gewone verpleging. Brieven *franco*, aan D. BRONSDIJK, Onderwijzer.

*** Op een druk Notarieel en Administratief Kantoor ten platten lande bestaat gelegenheid tot plaatsing van eenen JONGELING niet beneden 18 jaren oud. Adres met eigenhandig geschreven Brieven, *franco* onder Letter C., bij den Boekhandelaar H. J. T. MATVELD te Leiden.

*** Men vraagt tegen 1° Februarij e. k.: Een' bekwaam KOEK- en BANKETBAKKERS-KNECHT, van de P. G., Brieven *franco*, onder Letters A. Z., aan het Hulpkantoor der Brievenpost te Krommenie.

*** IEMAND, 38 jaren oud, Gelderschman van geboorte, P. G., van beroep Koetsier, en goed bekend met den landbouw, een huwelijk vermeenende aan te gaan, wenschte zich 1° Februarij of Mei e. k. wederom in eene betrekking geplaatst te zien, kunnende de beste getuigenissen van goed gedrag en bekwaamheden overleggen. Brieven *franco*, onder Lett. E. H. D., bij den Boekh. T. D. H. PULL, te Apeldoorn.

*** **ASSOCIE.**

Men vraagt in eene in volle werking zijnde Fabriek gelegen in een der voornaamste Steden van Overijssel: Een **JONG MENSCH** als Associé, met een kapitaal van 20 à 25 m/m. Brieven *franco*, onder Lett^s. A. M., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

GRUTTERIJ.

Een jong mensch uit den beschaafden stand, oud 24 jaren, P. G., in bovengenoemd vak zeer goed ervaren, zag zich tegen Mei of eerder gaarne als MEESTERKNECHT of diergelijk geplaatst. Brieven *franco*, Letter H., bij den Boekhandelaar J. SCHOONMAN, te Zutphen.

*** Een gehuwd KOETSIER, P. G. met een Kind, zag zich gaarne met Februarij of vroeger geplaatst. Hij is van de beste getuigen voorzien en ook zeer goed met het Tuinwerk bekend. De Vrouw heeft vroeger als Keukenmeid gediend. Adres met *franco* Brieven onder Lett. E. E., bij de Boekhandelaar C. L. SCHLEIJER en ZOON te Amsterdam.

*** **HUISKNECHT.**

Er wordt een HUISKNECHT gevraagd, ervaren in zijn vak en van goede getuigenissen voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter S., bij de Boekhandelaren PETIT & C°., te Rijsenburg bij Driebergen.

*** Eene JUFVROUW van goeden huize, P. G., wenschte tegen Februarij of eerder eene Betrekking als Jufvrouw van Gezelschap of om de Vrouw des huizes behulpzaam te zijn in alle mogelijke bezigheden, ook in de verzorging van Kinderen. Adres *franco*, onder de Letters T. M., aan den Boekverk. H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** Eene ouderlooze JUFVROUW uit den fatsoenlijken burgerstand, 22 jaren oud en van de P. G., wenschte geplaatst te worden als Jufvrouw van Gezelschap, of ter assistentie in de Huishouding. Er zal meer op eene fatsoenlijke behandeling, dan wel op ruim salaris gelet worden. Men wordt verzocht zich te adresseren onder Lett^s. A. Z., bij de Boekhandelaars CAARELSEN & C°., bezijden het Paleis, E. N° 523, te Amsterdam.

*** Men verlangt met Februarij, eene JUFVROUW van de P. G., geschikt om een zeer jong Kind te verzorgen; verdere vereischten zijn: Naaijen, Mazen, Stoppen en de behandeling van de Wasch. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters V. A., bij de GEBR. VERMANDE, te Hoorn.

*** Eene JUFVROUW van goeden huize, P. G., middelbaren leeftijd, door sterfgeval buiten betrekking geraakt zijnde, zag zich gaarne tegen Febr. of eerder weder geplaatst in een fatsoenlijk Gezin, hetzij als Huishoudster bij een Heer of Dame, als Jufvrouw van Gezelschap of ter oppassing eener Dame of ook om de Vrouw des huizes de behulpzame hand te bieden in alle mogelijke Huisselijke bezigheden. Meer in dergelijke betrekking werkzaam geweest zijnde, kan zij de beste getuigenissen produceren. Adres *franco*, onder de Letters A. L., aan den Boekverk. H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** Op een uur afstand van Utrecht, verlangt men tegen 1° Februarij of 1° Mei 1859, eene *eerlijke* en *zindelijke* KEUKENMEID, van de P. G. en middelbaren leeftijd; alleen zij, die minstens een jaar in dezelfde dienst gewoond hebben, zullen in aanmerking komen. Adres *franco*, onder Letter R., bij den Boekhandelaar A. VAN DORSTEN JR., in de Lijnmarkt te Utrecht.

*** **WERKMEID EN KEUKENMEID.**

Men verlangt tegen Februarij of Mei e. k. eene allezins bekwame WERKMEID, die kan Strijken, Stoppen, Mazen, enz., tegen een Salaris van *f* 70 en eene in alle opzigten bekwame KEUKENMEID, tegen *f* 80 's jaars, beiden van de P. G. en niet ouder dan 35 jaren. Adres met *franco* Brieven, onder Letters W. K., bij den Boekh. J. J. H. KEMMER, te Utrecht.

*** Eene gezonde, sterke MIN, 5 weken Kraams, biedt zich aan, om dadelijk in dienst te treden. Adres *franco*, bij den Heer J. F. SCHULD, Genees-, Heel- en Verloskundige te Meerkerk.

*** **AANBESTEDING.**

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BERKENWOUDE, zijn voornemens, onder nadere goedkeuring, op Zaturdag den 15den Januarij 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het *Gemeentehuis* aldaar, in het openbaar bij inschrijving aan te Besteden:

Het vergrooten van het SCHOOLLOCAAL, alsmede het amoveren van een gedeelte der ONDERWIJZERSWONING en het herbouwen van dezelve.

Het Bestek zal ter lezing en de Teekening ter visie liggen in *het Gemeentehuis* voormeld, van den 3den Januarij 1859 af.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer A. KOOREVAAR, Architect te Gouda, door wien op Woensdag den 12den Januarij 1859, 's morgens ten elf ure, de noodige aanwijzing in *loco* zal worden gedaan.

Berkenwoude, 24 December 1858.

De Burgemeester, J. A. SNEL. De Wethouder, loco Secret^s. C. DE JONG.

HAARLEM.

Opdat de ingezetenen dezer Stad, er algemeen van kennis zouden dragen, wordt door deze berigt, dat het aan alle bedienden der Gasfabriek, waaronder ook de Opstekers der Lantaarns **verboden is** om tot het verkrijgen van giften Nieuwejaar te gaan wenschen.

OPRUIMING.

A. VON DER MÖHLEN, Groote Markt te Haarlem, heeft de eer te berigten, dat de nog voorhanden DAMES MANTELS, WINTERSTOFFEN en PELTERIJEN tot *belangrijk verminderde Prijzen* zullen worden **Opgeruimd.**

Voorts ontvangen nieuwe BAL-ROBES, COIFFURES, SORTIES DE BAL, WITH SATIJNEN- en GOUDLEDEREN SCHOENEN en de nieuwste DAMES LAARZEN.

*** **OESTERBERIGT.**

H. BROEKMEIJER, Veerstraat te Haarlem, heeft aangekregen, groote Texelsche OESTERS, *f* 2,20 en *f* 2 per 100; gerookte WINTER-ZALM, 60 Ct. het Ons; groote Spaansche KASTANJES, 10 en 15 Ct. de 5 Ons; extra mooije zoete CHINA'S-APPELEN, CITROENEN *f* 2 per 100. fijn zoute WINTER-HARING, HARING-SALADE, 30 Ct. per Portie; Bergsche ANSJOVIS, Gemarioneerde HARING en PALING, Engelsche BOKKING en SPROT, Curaçaosche LIMOENSAP, 50 Ct. per Flesch.

*** **TE HUUR TE ZUTPHEN,**

tegen 1 Mei 1859. Een zeer logeabel HEERENHUIS, aan de Graanmarkt, fraaiste stand der Stad, met drie Beneden Kamers, waarvan twee en Suite, vier Bovenkamers en eene groote Alcoof, allen Behangen, en zes daarvan met Stookplaatsen voorzien; ruime Keuken met Wel- en Regenwater, Kelders, Zolder met domestieke Kamer en verdere Benoodigdheden en Gemakken. In *persoon* of met *franco* Brieven Letter U, te bevragen bij den Boekhandelaar J. SCHOONMAN, Groenmarkt te Zutphen.

*** Te HUUR met 1 Mei e. k. in de Gemeente Arkel: Het HEERENHUIS genaamd *OLDENHAGE*, bevattende zes Kamers, Keuken, Kelder en verdere gemakken, benevens annexen Tuin, groot ongeveer een halven Bunder en met exquise Vruchtboomen beplant. Nadere informatien te bekomen *franco* onder Lett. G., bij den Boekhandelaar J. NIEUWENHUIS te Gorinchem.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een BUITENVERBLIJF aan den Velperweg in de Gemeente en op tien minuten van den Stad Arnhem, genaamd

TEDINGSOORD,

bestaande uit Heerenhuis met 9 Kamers, Mangelkamer, ruime Kelder en Keuken, voorts Remise, grooten Tuin met daarachter gelegen BOUWLAND tot aan den Rozendaalschen Weg. Met *franco* Brieven te bevragen, ten Kantore van den Notaris M^r. TAAIJ, te Arnhem.

POFFERTJES-KRAAM.

Door gevorderden leeftijd, etc. wordt ter overneming aangeboden: de voornamelijk in Zuid- en Noord-Holland met roem bekende POFFERTJES-KRAAM met Toebehooren, enz. van J. DE NIGTEREN van Utrecht. Inclinerende vervoege men zich *franco* onder het adres J. de N., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, te Utrecht.

*** **VERKOOPING TE WIJK AAN ZEE.**

Dingsdag den 4den Januarij 1859 des middags om 12 uur, van de WRAKKEN, van het op den 27sten December 1858 een half uur benoorden het Dorp, gestrande Engelsch Tweemast Brikschip, *Elisabeth* Kapt. *Samuel Ireland*, van Hartlepool naar Ostende met Steenkolen, en de daaraf komende RONDHOUTEN, ZEILEN, TOUWWERK, WRAKHOUT enz., benevens eene partij STEENKOLEN. *Zegt het voort.*

*** HOUTVERKOOPING op Maandag 10 Januarij 1859, des voormiddags 10 ure, op *Oud Alkemade* onder Warmond en Sassenheim van zwaar EIKEN, ESSCHEN, WILGEN en ELZEN HAKHOUT, kunnende gemakkelijk worden vervoerd.

*** HOUTVERKOOPING op Woensdag den 12den Januarij 1859 des voormiddags 10 ure onder de Gemeente Warmond, op en bij de Buitenplaats *Weltevreden*, op de Geest bij de Pastorie der R. C. Gemeente, aan den weg bij het R. C. Semenarie en bij het Kerkhof der Hervormde Gemeente, van zwaar EIKEN en WILGEN HAKHOUT en eene groote partij WILGEN, EIKEN, IEPEN en POPULIEREN BOOMEN, meerendeels geschikt tot werkhout; kunnende zeer gemakkelijk te water en te land worden vervoerd.

*** **OPENBARE VERHURING EENER BOUWMANSWONING MET LANDERIJEN.**

Men is van meening, op Dingsdag den 4den Januarij 1859, des middags ten twaalf ure, ten huize van den Kastelein *H. J. Hartenroth*, te Brielle, in het openbaar bij wijze van inschrijving te **VERPACHTEN:**

Eene kapitale BOUWMANSWONING, met de daarbij behoorende sints onheugelijken tijd in eigen gebruik zijnde goed gebenificieerde BOUW- en WEILANDEN, ter grootte van ongeveer 69 Bunders. Alles gelegen onder de Ge-

Job. Jansz. Laay.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren A. VLIELANDER, te Numansdorp, B. VLIELANDER en Mr. A. R. VISSER, te Brielle.

REGISTRATIE EN DOMEINEN.

Directie van Noord-Holland & Utrecht.

VEILING VAN DOMANIALE GOEDEREN.

Op Maandag den 7den Februarij 1859, des voormiddags ten elf ure, zal door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Haarlem, ten overstaan van aldaar residerenden Notaris Mr. C. GERLINGS, in het *Raadhuis* te Haarlem, worden overgegaan tot de Veiling bij Afslag en Opbod, van

de RIJKS-GRONDEN, liggende in de Gemeente Haarlemmermeer, in de nabijheid van den Cruquius, bij het Kadaster dier Gemeente bekend als

	B.	R.	E.
Vijfhuizen, Sectie C. 43, gedeeltelijk Bouwland, ongeveer	15,	92,	40.
Idem id. C. 57, id. id. id.	3,	46,	60.
Idem id. C. 59, id. id. id.	1,	23,	20.
Bijnsdorp, id. D. 825, id. id. id.	16,	07,	98.
Totaal nagenoeg	36,	70,	18.

Verdeeld in Vier Perceelen, te weten

1e Perceel Sectie C. N°. 43, gedeeltelijk

2e Perceel Id. C. „ 57, id.

3e Perceel Id. C. „ 59, id.

De veiling dezer drie perceelen zal eerst afzonderlijk en daarna in eene massa geschieden.

4e Perceel Sect. D. N°. 825, gedeeltelijk.

Alles breeder omschreven in het daarvan gedrukt Aanplakbillet N°. 70.

De Algemeene en Bijzondere Voorwaarden van Verkoop, liggen ter lezing ten Kantore van den Directeur der Registratie en Domeinen in het Oost-Indisch Binnenhuis in de Hoogstraat te Amsterdam, ten Raadhuize van de Gemeente Haarlemmermeer, aan het Kantoor van den Notaris Mr. C. GERLINGS en aan dat van den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Haarlem, zoo mede in het Hotel van het Provinciaal Gouvernement aldaar.

Amsterdam, den 18den *December* 1858. De Directeur voornoemd, BACHIENE.

*** **OPENBARE VERKOOPING**, ten overstaan van den Notaris C. C. KROM, in het Logement „*De Zalm*", te Gouda, op Donderdag den 13den Januarij 1859, des middags ten 12 ure, van:

Eene BOUWMANSWONING c. a., met eenige Perceelen WEI-, HOOI- en BOUWLAND, bestemd tot Henniepland enz., te zamen groot 11 Bunders, 80 Roeden en 64 Ellen, en nog 3 Bunders, 18 Roeden en 99 Ellen WEI- en HOOILAND, alles in den Polder Benedenheul, noordzijde, Gemeente Stolwijk. Breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere informatie te bekomen, in *persoon* of *franco* Brieven, zoo ten Kantore van den genoemden Notaris, als van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht.

*** **GODSDIENST-VRIENDEN** worden bij deze opmerkzaam gemaakt, dat bij den Boekhandelaar H. LAGERWEY twee Godsdienstige Tijdschriften worden uitgegeven, het eene ten titel hebbende: **BIJBELSCH DAGBOEK**, ten gebruike bij den Bijbelschen Almanak voor 1859, geschreven door Dr. *Rienstra*, onder medewerking van onderscheidene Leeraren onzer Vaderlandsche Evangelische Kerk, en het andere heeft ten titel **HET EENE NOODIGE**, Woorden van opwekking voor het Christelijke gezin, door Ds. *N. van de Roemer* en Ds. *B. J. Westerbeek van Eerten*. — Beide deze Godsdienstige Geschriften kunnen wij, *in waarheid*, niet genoeg aan alle Huisgezinnen, die prijs stellen op Godsdienstzin en beschaving, aanbevelen.

GAS-VERBRUIKERS

die belang stellen in zuiver en goedkoop licht kunnen wij aanbevelen, het dezer dagen bij den Boekhandelaar A. J. VAN DEN SIGTENHORST te Deventer uitgegevene werkje

GETITELD:

HET STEENKOLENGAS

en zijne aanwending tot verlichting door W. F. KOPPESCHAAR Jr te Leyden. Prijs 30 centen.

DE ECONOMIST. *Tijdschrift ter bevordering van Volkswelvaart* onder Redactie van Mr. J. L. DE BRUYN KOPS. Verschijnt maandelijks. Prijs voor 12 Nummers *f* 3,80. Supplement-vellen *gratis*. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgevers J. H. GEBHARD & Cie, Rokin te Amsterdam.

*** Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgevers L. E. BOSCH & ZOON, te Utrecht is verkrijgbaar:

UTRECHTSCHE VOLKS-ALMANAK VOOR 1859.

Deze jaargang is versierd met de afbeelding van een onzer verdienstelijkste Staatslieden, den oud-minister Ridder VAN RAPPARD, en met de afbeeldingen van het Praalgraf der Heeren van Amstel te Ysselstein, van de bekende schilderij van Oudewater enz.

Aan het Mengelwerk hebben bijdragen geleverd de heeren *W. J. Hofdijk*, Ds. *Nicolaas Beets*, *S. J. van den Bergh*, Ds. *Viehoff*, *Prudens van Duyse*, Dr. *Römer*, Ds. *Rodenburgh Mentz*, Ds. *Graadt Jonckers*, Dr. *Wap*, *Beger*, enz.

De prijs is *f* 1,00, ingebonden in gepersten band *f* 1,20.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF EN ZOON, te Arnhem, zal binnen kort het licht zien het *zesden deels eersten stuk* der **GEDENKWAARDIGHEDEN uit de GESCHIEDENIS van GELDERLAND**, door Mr. Is. AN. NIJHOFF, in 4°. Het vijfde Deel werd uitgegeven in 1851. Bezitters daarvan, voor zoover zij later van woonplaats veranderd zijn, en geen vertraging in de ontvangst *tegen inteekenprijs* willen ondervinden, worden uitgenoodigd hiervan aan hun gewonen Boekverkooper kennis te geven.

Stichtelijke Uren van NICOLAAS BEETS

NIEUWE REEKS, waarvan 1°. Januarij N°. 1 van een nieuwen Jaargang verschijnt, inhoudende: 1. *De Wijzen uit het Oosten.* — 2. *Winter.* — 3. *Onbezorgdheid.* — De Prijs is weer *bij vooruitbestelling tot* 1 *April f* 3,90; later *f* 4,20 per Jaargang. — Van den eersten Jaargang, *Nieuwe Reeks*, zijn nu ook fraai gebonden Exempl. voorhanden à *f* 4,75.

Uitgave van VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek:

HET PRAKTISCH VOLKSBOEK,

MUSEUM

VOOR

NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP,

UITGEGEVEN ONDER MEDEWERKING VAN VELE VADERLANDSCHE GELEERDEN, in tweemaandelijksche afleveringen van **4 vellen of 64 kolommen zeer compressen**, doch **duidelijken** druk en opgeluisterd door vele **Houtgravuren**, tegen den zeer lagen prijs van slechts **10 cents** per vel, of ***f* 2,50** den geheelen jaargang.

EEN WOORD VOORAF BIJ DE UITGAAF DER EERSTE AFLEVERING.

Bij het verzenden der eerste aflevering van een nieuwen jaargang van het **Praktisch Volksboek, Museum voor Natuur, Kunst en Wetenschap**, brengen wij aan onze geachte lezers den groet des vredes! Hunne voortdurende belangstelling overtuigt ons meer en meer, dat ons Tijdschrift in eene diepgevoelde behoefte voorziet. Geen wonder! letterkunde en godsdienst hebben reeds lang hare algemeen verspreide organen, maar terwijl deze in grooten getale en in verschillende vormen bestaan en nog dagelijks worden vermeerderd, bezit de natuurkunde slechts enkele vertegenwoordigers, en van deze zijn de meeste óf te wetenschappelijk van inhoud óf te hoog van prijs voor het eigenlijke volk. De natuurkunde is, helaas! tot nu toe uit den kring van het lager onderwijs nagenoeg geheel verbannen geweest. Zij bleef op de studeerkamer en in de werkplaatsen der wetenschappelijke natuurkundigen, en zelfs wat deze als hoogleeraren aan een kleinen kring van academieburgers mededeelden, ging later bij verreweg de meesten ten eenenmale verloren. En toch heeft de kennis der natuur zelfs voor den eenvoudigen burger eene ongemeene aantrekkelijkheid. De Nederlandsche volksgeschriften over de natuurkunde, zoo als die van Martinet, van Buijs, van Uilkens, werden steeds gretig gelezen. Zij bevonden zich echter in de handen van betrekkelijk weinigen. Maar die boeken zijn verouderd. Wel is de nieuwe uitgave van het schoone werk van Uilkens — eene geheel omgewerkte en herschapene, zoodat weinig meer dan de titel van het werk diens Hoogleeraars is overgebleven — een hoogst voortreffelijk boek, dat onzen vaderlandschen geleerden, die daarin de jongste vorderingen der wetenschap in bevattelijke vormen hebben gekleed, allezins tot eere verstrekt, maar het is tevens zoo kostbaar, dat het alleen bij meervermogenden wordt aangetroffen. En toch mag het volk niet langer vreemd blijven aan de kennis der natuur. Die kennis toch is in de jongste halve eeuw eene oppermagt geworden in het maatschappelijk leven. Het fabriekwezen, de landbouw, de scheepvaart, het vervoer zijn hunne reusachtige ontwikkeling van de laatste jaren aan de natuurkunde verschuldigd. Die verschillende takken van den wereldboom der menschelijke zamenleving hebben een overvloed van kostbare vruchten afgeworpen — en hoeveel meer nog beloven zij ons in de toekomst? Telkens worden er nieuwe of minder kostbare beweegkrachten ontdekt — telkens leveren de schranderste mannen ons nieuwe toestellen om die beweegkrachten op de voordeeligste wijze aan te wenden en op de eenvoudigste en doelmatigste wijze te besturen. Zoo worden de krachten der natuur meer en meer dienstbaar gemaakt aan den wil der menschheid, die daarmede in hare behoeften voorziet, de wenschen der weelde bevredigt, leven en beweging schept, en de welvaart zoo algemeen mogelijk verspreidt.

Maar zal de kennis der natuur dien zegenrijken invloed oefenen, dan moet zij ook overal haar licht doen schitteren. Niet dadelijk mag zij de oogen der menigte verblinden door de volheid van haren wetenschappelijken glans, maar aanvankelijk slechts nu en dan met eene weldadige straal heenboren door den digten sluijer der onkunde, die haar verborgen houdt voor het volk. Die weldadige stralen, die de heerlijkste vruchten doen rijpen waar zij een geschikten bodem aantreffen, wenschen wij u over te brengen door middel van ons Volksboek. Wij zullen ons niet uitsluitend tot de natuurkunde bepalen, maar het geheele gebied der menschelijke kunst en wetenschap tot onze beschikking houden. Maar de natuurkunde zal steeds op den voorgrond staan, omdat zij vooral de praktische wetenschap van onzen tijd mag worden genaamd. De bedachtzame landbouwer wil den aard en de bestanddeelen van zijn akker gaarne in overeenstemming brengen met de vruchten, die er moeten groeijen. De voorzigtige zeeman wenscht de verschijnselen des hemels, de veranderingen in den dampkring, de wet der stormen en den loop der stroomen te kennen. De nijverheidsondernemer mag niet onbekend blijven met het vermogen, de inrigting en besturing zijner werktuigen. De handelaar ziet naar middelen uit, om goede waren van slechte te onderscheiden, en het is hem geenszins onverschillig, in welke gewesten hij den voorraad voor zijne magazijnen moet opzoeken. Zelfs in de keuken der ijverige huismoeder hebben de lessen der scheikunde eene onschatbare waarde. In het dagelijksch leven ontmoeten of gebruiken wij duizende dingen, waarvan wij den oorsprong, de vorming of de bestanddeelen niet kennen — men maakt suiker uit mangelwortels, jenever uit aardappels, azijn uit water met wat brandewijn . . . . ja, wat niet al? En is het geen genot voor den denkenden mensch, al die verborgenheden ontsluijerd, al die raadselen opgelost te zien!

Wij hebben dus een groot veld voor ons, waar alleen de eindelooze verscheidenheid en menigvuldigheid van voorwerpen onze keuze bemoeijelijken. Wij zullen ons echter bij die keuze laten leiden door beginselen, die ongetwijfeld bij onze geëerde Medewerkers allezins weêrklank vinden. Wij zullen ons zoo veel mogelijk bepalen bij die onderwerpen, die het gebied der nuttige volkskennis vergrooten, en in de eerste plaats bij de zoodanige, welke eene weldadige strekking hebben in het dagelijksch leven. Wij zullen tevens zorgen voor eene aangename verscheidenheid, waardoor de leeslust geprikkeld en den verschillenden smaak der lezers gestreeld wordt. Wij zullen aan volledigheid en duidelijkheid van behandeling eene doelmatige beknoptheid zoeken te paren en ons wachten voor de opname van stukken, die, zonder langdradig te wezen, toch te lang zijn voor het meerendeel des volks. Vooral wenschen wij ons toe te leggen op eene bevattelijke voorstelling, die van den lezer slechts weinig voorafgaande kundigheden vergt, ja, de eerste beginselen der natuur- en scheikunde en der natuurlijke historie zullen wij nu en dan ter sprake brengen, opdat de meer eenvoudige lezers de overige opstellen zonder moeite kunnen begrijpen. Ook het groote gebied der aardkunde zullen wij geenszins onbezocht laten, daar wij vertrouwen, dat eene voorstelling van merkwaardige natuurtafereelen aan het meerendeel onzer lezers niet ongevallig zal zijn.

De namen onzer Medewerkers zijn op den omslag te vinden, en wij behoeven niet aan te wijzen, wat het Publiek van zulke mannen mag verwachten. Zij zijn Nederlanders en kennen den trap van ontwikkeling en de behoeften van ons Volk. Hunne opstellen bekleeden in ons **Praktisch Volksboek** steeds de eerste plaats. Wij zullen evenwel ruimte genoeg overhouden, om de belangrijkste gedeelten uit Buitenlandsche werken en tijdschriften over te nemen en ter kennisse van onze lezers te brengen. Wij zullen ons daarbij beijveren, om, 't geen wij merkwaardigs vinden in den vreemde, met vaderlandsche toestanden in verband te brengen en op de ontwikkeling der Vaderlandsche nijverheid toe te passen. Wij zullen tevens de Geschiedenis niet uit het oog verliezen, maar gedurig aantoonen, hoe deze of gene tak van nijverheid zich langzamerhand tot zijn tegenwoordigen omvang heeft uitgebreid — wij zullen onze kolommen openen voor de levensschetsen van beroemde mannen, die zich in vroegere dagen verdienstelijk hebben gemaakt jegens de wetenschap of thans nog als ijverige priesters dienst doen in de voorhoven van haren tempel. Zoo hopen wij binnen het bestek van ons **Praktisch Volksboek** zoo veel mogelijk alles te geven, wat men redelijkerwijze van zoodanig tijdschrift vorderen en verwachten mag — in één woord, wij wenschen daarin een degelijken inhoud, eene veelomvattende verscheidenheid en een bevalligen en aantrekkelijken vorm zoodanig te vereenigen, dat onze lezers zich het nuttige op eene aangename wijze toeëigenen.

Wij zullen voortgaan met het geregeld verzenden van tweemaandelijksche afleveringen. Sommige lezers hebben ons den wensch te kennen gegeven, dat er met den aanvang van iedere maand eene aflevering van het **Practisch Volksboek** — en dan eene van grooteren omvang — verschijnen mogt. Die wensch was ons aangenaam, daar zij van belangstelling in ons Tijdschrift getuigt. Wij durven dien echter op dit oogenblik nog niet vervullen, daar zoodanige verandering de Uitgevers zou noodzaken om den prijs van het **Praktisch Volksboek**, die thans zoo uiterst laag gesteld is, te moeten verhoogen. Al was het ook, dat onze tegenwoordige lezers daarin genoegen namen, toch zou daardoor de bereiking van het groote doel der Redactie, namelijk, eene nog veel meer algemeene verspreiding onder het volk, ten einde het licht der natuurkennis tot zelfs in de donkerste schuilhoeken der maatschappij te ontsteken, daardoor allezins worden verhinderd. Misschien dat door eene grootere deelname de Uitgevers na weinige jaren zich in staat zien gesteld om, zonder zich groote opofferingen van hunne zijde te getroosten en zonder er aanmerkelijke van de lezers van dit Tijdschrift te vergen, den straks genoemden wensch te vervullen.

Wij eindigen deze voorafspraak met ons **Praktisch Volksboek** aan te bevelen aan allen, die de kennis der natuur op prijs stellen, niet onverschillig zijn voor de gewrochten der kunst en hunnen wetenschappelijken gezigtskring op eene aangename wijze willen uitbreiden. Wij gelooven, dat deze aanbeveling zich uitstrekt tot alle lezers zonder onderscheid. Wij meenen gerustelijk te mogen verzekeren, dat niemand, die de wetenschappelijke ontwikkeling der hedendaagsche maatschappij op prijs stelt, een jaargang van het **Praktisch Volksboek** in handen zal nemen, zonder er veel in te vinden, dat zijne belangstelling gaande maakt. Die belangstelling zal toenemen naarmate hij zich meer te huis gevoelt bij die gewigtige onderwerpen en vraagstukken, die in ons Tijdschrift worden besproken. Moge de kennis, die hieruit voortvloeit, bij het Nederlandsche Volk eene kracht worden, die het in staat stelt, om als wetenschappelijk beschouwer van den aard en het wezen der dingen gelijken tred te houden met zijne naburen — ja, om zoo mogelijk de voorhoede te vormen op de breede baan der verlichting en beschaving.

DE REDACTIE.

INHOUD VAN DE 1ste AFLEVERING VAN DEN JAARGANG VOOR 1859, DIE IN ELKEN BOEKWINKEL VOORHANDEN IS.

Het Lichtgas, gebezigd als brandstof in de keuken, de huiskamer, het laboratorium, de werkplaats van den handwerksman enz. enz., door J. H. VAN KOTEN.

Over natuurlijk en kunstmatig IJS en natuurlijke en kunstmatige IJskelders enz., door T. C. WINKLER.

Over Plaats en Plaatsbepaling, door Dr. W. GLEUNS Jr.

De Maalstroom, door Dr. D. L.

De Komeet van Donati.

Te Haarlem, bij JOH ENSCHEDE EN ZONEN.